

MINISTERSTVO ŠKOLSTVA, VEDY, VÝSKUMU A ŠPORTU

Slovenskej republiky

v zastúpení

MINISTERSTVO HOSPODÁRSTVA

Slovenskej republiky

**Schéma
na podporu konkurencieschopnosti a rastu
malých a stredných podnikov
grantovou formou**

(schéma pomoci *de minimis*)

Prioritná os 3

Posilnenie konkurencieschopnosti a rastu MSP

Operačný program Výskum a inovácie

Bratislava

Obsah:

A) Preambula	3
B) Právny základ.....	4
C) Cieľ pomoci	5
D) Poskytovateľ pomoci a vykonávateľ schémy	6
E) Prijímatelia	7
F) Rozsah pôsobnosti	8
G) Oprávnené projekty	10
H) Oprávnené výdavky	11
I) Forma pomoci.....	12
J) Výška a intenzita pomoci	13
K) Podmienky poskytnutia pomoci	14
L) Kumulácia pomoci.....	15
M) Mechanizmus poskytovania pomoci	16
N) Rozpočet.....	17
O) Transparentnosť a monitorovanie	17
P) Kontrola a audit	18
Q) Platnosť a účinnosť schémy.....	19
R) Prílohy.....	20

A) Preambula

Slovenská ekonomika je charakterizovaná prevahou mikro-, malých a stredných podnikov (ďalej ako „MSP“), ktoré dosahujú viac ako 50 %-ný podiel na tvorbe pridanej hodnoty, tržbách a vytváranom zisku. MSP sú charakterizované dominantným zastúpením mikropodnikov (podniky zamestnávajúce menej ako 10 zamestnancov a s obratom nižším ako 2 mil. EUR/rok). Mikropodniky predstavujú 96 % všetkých podnikov v SR. V SR je dlhodobo zaznamenávané vysoké percento zánikov podnikov, v roku 2010 podľa údajov Eurostatu predstavovala miera prežitia podnikov po 3 rokoch od vzniku 41,7 % (priemer EÚ: 56,1 %), čo zaradilo SR na predposledné miesto v rámci EÚ.

Štruktúra MSP v kombinácii s prebiehajúcim trendom ich prepadu do kategórie mikropodnikov, resp. ich zanikania¹ je veľkou prekážkou výraznejšieho rozvoja inovácií v tejto kategórii podnikov.

Pokles systémovej konkurencieschopnosti sektora MSP v SR nastal najmä v dôsledku:

- straty inovačného potenciálu MSP vplyvom nízkej vzájomnej kooperácie, chýbajúceho rozvíjania zručností nízkeho osvojovania si/zavádzania inovácií a nových trendov;
- obmedzených možností financovania MSP, osobitne najmenších veľkostných kategórií (mikropodnikov a malých podnikov), vplyvom konzervatívneho prístupu tradičných komerčných poskytovateľov (bánk) a absencie alternatívnych možností financovania;
- nízkej motivácie populácie pre vstup do podnikania a prevažujúceho vnímania podnikania ako nutnosti namiesto vnímania podnikania ako príležitosti;
- chýbajúcej motivácie/odvahy MSP pre expanziu podnikateľských aktivít nad rámec konvenčných produktov a služieb;
- poklesu ekonomickej aktivity veľkej časti MSP vplyvom globálnej ekonomickej krízy a prekážok v podnikateľskom prostredí a ich prepadu do kategórie mikropodnikov.

Pre prekonanie uvedených prekážok a riešenie zlyhaní trhu, v ktorých sa MSP nachádzajú, je potrebné zabezpečiť systematickú podporu v priebehu celého životného cyklu podnikov. Praktické skúsenosti z realizovaných programov naznačujú, že pre MSP, najmä v počiatočných štádiách existencie, kedy nemajú dostatočné praktické skúsenosti a finančné prostriedky, je potrebná komplexná podpora kombinujúca zabezpečenie prístupu k financiám s administratívnou podporou pri rozbehu podnikateľských aktivít a taktiež s poradenstvom a odbornými konzultáciami realizovanými kontinuálne v priebehu dlhšieho času. Týmto opatreniami bude možné eliminovať súčasnú vysokú mieru zánikov podnikov a zvýšiť mieru prežitia začínajúcich podnikov.

¹ Podľa údajov zo Štatistického úradu SR sa počet podnikov s viac ako 9 zamestnancami medzi rokmi 2008 a 2012 znížil o 51 %

Rovnako je potrebné stimulovať rast konkurencieschopnosti v prostredí existujúcich MSP s cieľom podporiť vytváranie inovatívnych produktov a služieb a uplatňovanie nových obchodných modelov v podnikaní. Všeobecne vnímanú potrebu vo financovaní je potrebné doplniť potrebou rozvoja zručností a kompetencií, ktorá vyplýva aj z hodnotenia Small Business Act. Opatrenia by mali byť zamerané na kombináciu finančnej podpory, odborného poradenstva, vytvorenia podmienok pre zavádzanie alternatívnych foriem podnikania a sociálnych inovácií. Je potrebné zamerať sa na generovanie MSP s rastovým potenciálom, ktoré dokážu kooperovať s vedecko-výskumnými inštitúciami, využívať výsledky vedecko-výskumného procesu v podnikateľskej praxi, začleniť sa do hodnotových reťazcov, etablovať sa na vyšších úrovniach dodávateľských štruktúr veľkých medzinárodných korporácií, prispôbovať sa podmienkam a výzvam globálnej ekonomiky (internacionalizácia). Týmito opatreniami bude možné podporiť rast konkurencieschopnosti MSP a eliminovať súčasný trend ich prepadu do kategórie mikropodnikov.

Predmetom tejto schémy je doplnenie komplexu podporných nástrojov (počnúc návratnou pomocou poskytovanou prostredníctvom finančných nástrojov v rámci štruktúry Slovenského investičného holdingu, a.s. cez poradenstvo a iné bezplatné, resp. zvýhodnené služby pre MSP), spolufinancovaných z Operačného programu Výskum a inovácie, o grantovú formu pomoci tzv. minimálnej pomoci, teda pomoc de minimis poskytovanú vo forme nenávratného finančného príspevku (ďalej len „NFP“) zameranú na podporu konkurencieschopnosti MSP vo všetkých fázach životného cyklu podniku.

B) Právny základ

Právnym základom pre poskytnutie pomoci je:

- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde, Európskom poľnohospodárskom fonde pre rozvoj vidieka a Európskom námornom a rybárskom fonde a ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde a Európskom námornom a rybárskom fonde, a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006 (ďalej len „všeobecné nariadenie“)²,
- nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1301/2013 zo 17. decembra 2013 o Európskom fonde regionálneho rozvoja a o osobitných ustanoveniach týkajúcich sa cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti, a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1080/2006³;

² Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 320-469.

³ Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 289-302.

- Nariadenie Komisie EÚ č. 1407/2013 z 18. decembra 2013 o uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na pomoc de minimis⁴ (ďalej len „nariadenie de minimis“);
- Príloha I nariadenia Komisie EÚ č. 651/2014 zo 17. júna 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy⁵;
- Zákon č. 358/2015 Z. z. o úprave niektorých vzťahov v oblasti štátnej pomoci a minimálnej pomoci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o štátnej pomoci) (ďalej len „zákon o štátnej pomoci“);
- Zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o rozpočtových pravidlách“);
- Zákon č. 292/2014 Z. z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o príspevku z EŠIF“).
- Zákon č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o finančnej kontrole a audite“).
- Zákon č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len zákon o verejnom obstarávaní“);
- Zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“);
- Systém riadenia európskych štrukturálnych a investičných fondov na programové obdobie 2014-2020 (ďalej len „Systém riadenia“);
- Systém finančného riadenia štrukturálnych fondov, Kohézneho fondu a Európskeho námorného a rybárskeho fondu na programové obdobie 2014 – 2020 (ďalej len „Systém finančného riadenia“);
- Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 – 2020.

C) Cieľ pomoci

Cieľom pomoci de minimis poskytovanej podľa tejto schémy na realizáciu jednotlivých oprávnených projektov je:

- nárast vzniku a rozvoja inovatívnych, technologických firiem v regiónoch SR,
- zníženie miery nezamestnanosti prostredníctvom tvorby nových pracovných miest v regiónoch SR;
- nárast počtu konkurencieschopných MSP v regiónoch SR;

⁴ Ú. v. EÚ L 352, 24.12.2013, s. 1-8.

⁵ Ú. v. EÚ L 187, 26.6.2014, s. 70-72.

- nárast počtu konkurencieschopných podnikov znevýhodnených skupín
- zavádzanie rôznych typov inovácií do praxe pre potreby spoločnosti;
- zlepšenie spolupráce a prepojenia domácich MSP s dodávateľmi pre veľké nadnárodné spoločnosti.

D) Poskytovateľ pomoci a vykonávateľ schémy

Poskytovateľom pomoci je Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky ako Riadiaci orgán pre Operačný program Výskum a inovácie (ďalej len „poskytovateľ“).

Vykonávateľom schémy je Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky ako Sprostredkovateľský orgán pre Operačný program Výskum a inovácie (ďalej len „vykonávateľ“).

Poskytovateľ:

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR

Stromová 1

813 30 Bratislava

www.minedu.sk

www.opvai.sk

Telefón: +421 2/59 374 111

Vykonávateľ:

Ministerstvo hospodárstva SR

Mierová 19

827 15 Bratislava

www.mhsr.sk

www.opvai.sk

Telefón: +421 2/4854 1111,

ktorý svoju pôsobnosť vykonáva prostredníctvom:

Slovenská inovačná a energetická agentúra

Bajkalská 27

827 99 Bratislava

www.siea.sk

www.opvai.sk

telefón: +421 2/5824 8111

Vzájomné vzťahy medzi poskytovateľom a vykonávateľom upravuje Zmluva o vykonávaní časti úloh riadiaceho orgánu pre operačný program Výskum a inovácie sprostredkovateľským orgánom. Vzájomné vzťahy medzi vykonávateľom

a Slovenskou inovačnou a energetickou agentúrou upravuje Dohoda o plnomocenstve na vykonávanie časti úloh sprostredkovateľského orgánu v rámci operačného programu Výskum a inovácie.

E) Prijímatelia⁶

Prijímatelmi sú podniky spĺňajúce definíciu mikro-, malého a stredného podniku⁷, ktoré plánujú realizovať jednotlivé druhy oprávnených projektov, pričom prijímateľom môže byť:

1. **nový a začínajúci podnik** - podnik, ktorý ku dňu podania žiadosti o poskytnutie NFP (ďalej len „ŽoNFP“) podniká kratšie ako 3 roky (vrátane start-up a spin-off podnikov⁸).
2. **existujúci podnik** – podnik, ktorý ku dňu podania ŽoNFP podniká minimálne 3 roky.

Za začiatok podnikania sa považuje u živnostníkov dátum vydania živnostenského oprávnenia, u právnických osôb dátum zápisu do obchodného registra. V prípade podnikov, ktoré vznikli splynutím, zlúčením alebo rozdelením⁹ sa pre účely posúdenia doby podnikania započítava aj doba podnikania najdlhšie podnikajúcej zanikajúcej spoločnosti, ktorej imanie alebo jeho časť prešla na nástupnícku spoločnosť.

Podľa článku 107 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie je podnikom každý subjekt vykonávajúci hospodársku činnosť bez ohľadu na svoje právne postavenie a spôsob financovania.

Za prijímateľa sa považuje jediný podnik podľa článku 2 ods. 2 nariadenia de minimis.

Jediný podnik na účely tejto schémy zahŕňa všetky subjekty vykonávajúce hospodársku činnosť, medzi ktorými je aspoň jeden z týchto vzťahov:

- a) jeden subjekt vykonávajúci hospodársku činnosť má väčšinu hlasovacích práv akcionárov alebo spoločníkov v inom subjekte vykonávajúcom hospodársku činnosť;

⁶ Pod pojmom prijímateľ sa myslí príjemca v zmysle zákona o štátnej pomoci. Do momentu nadobudnutia účinnosti zmluvy o poskytnutí NFP, teda do momentu poskytnutia pomoci, sa prijímateľ v tejto schéme označuje ako žiadateľ.

⁷ Určujúcou definíciou mikro-, malého a stredného podniku je definícia použitá v prílohe I nariadenia Komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17. júna 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy (Ú. v. EÚ L 187, 26. 6. 2014, s. 70 - 72).

⁸ V zmysle definícií uvedených v Konceptii pre podporu startupov a rozvoj startupového ekosystému v Slovenskej republike.

⁹ Podľa § 69 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník

b) jeden subjekt vykonávajúci hospodársku činnosť má právo vymenovať alebo odvolať väčšinu členov správneho, riadiaceho alebo dozorného orgánu iného subjektu vykonávajúceho hospodársku činnosť;

c) jeden subjekt vykonávajúci hospodársku činnosť má právo dominantným spôsobom ovplyvňovať iný subjekt vykonávajúci hospodársku činnosť na základe zmluvy, ktorú s daným subjektom vykonávajúcim hospodársku činnosť uzavrel, alebo na základe ustanovenia v zakladajúcom dokumente alebo stanovách spoločnosti;

d) jeden subjekt vykonávajúci hospodársku činnosť, ktorý je akcionárom alebo spoločníkom iného subjektu vykonávajúceho hospodársku činnosť, má sám na základe zmluvy s inými akcionármi alebo spoločníkmi daného subjektu vykonávajúceho hospodársku činnosť pod kontrolou väčšinu hlasovacích práv akcionárov alebo spoločníkov v danom subjekte vykonávajúcim hospodársku činnosť.

Subjekty vykonávajúce hospodársku činnosť, medzi ktorými sú typy vzťahov uvedené v písm. a) až d) predchádzajúceho odseku prostredníctvom jedného alebo viacerých iných subjektov vykonávajúcich hospodársku činnosť, sa takisto považujú za jediný podnik.

Prijímateľom nemôže byť podnik v ťažkostiach¹⁰.

Pomoc nemôže byť poskytnutá prijímateľovi, voči ktorému sa uplatňuje vrátenie štátnej pomoci na základe rozhodnutia Európskej komisie, v ktorom bola táto štátna pomoc označená za neoprávnenú a nezlučiteľnú s vnútorným trhom.

F) Rozsah pôsobnosti

Pomoc sa vzťahuje na všetky odvetvia hospodárstva okrem:

- a) pomoci v prospech podnikov pôsobiacich v sektore rybolovu a akvakultúry, na ktoré sa vzťahuje nariadenie EP a Rady (EÚ) č. 1379/2013¹¹;
- b) pomoci poskytovanej podnikom pôsobiacim v oblasti prvovýroby poľnohospodárskych výrobkov;
- c) pomoci poskytovanej podnikom pôsobiacim v sektore spracovania a marketingu poľnohospodárskych výrobkov, a to v týchto prípadoch:

¹⁰ V zmysle Usmernení o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu nefinančných podnikov v ťažkostiach (2014/C 249/01)

¹¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1379/2013 z 11. decembra 2013 o spoločnej organizácii trhov s produktmi rybolovu a akvakultúry, ktorým sa menia nariadenia Rady (ES) č. 1184/2006 a (ES) č. 1224/2009 a zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 104/2000 (Ú. v. EÚ L 354, 28.12.2013, s. 1 – 21).

- ak je výška pomoci stanovená na základe ceny alebo množstva takýchto výrobkov kúpených od prvovýrobcov alebo výrobkov umiestnených na trhu príslušnými podnikmi;
 - ak je pomoc podmienená tým, že bude čiastočne alebo úplne postúpená prvovýrobcovi;
- d) pomoci na činnosti súvisiace s vývozom do tretích krajín alebo členských štátov, konkrétne pomoci priamo súvisiacej s vyvážanými množstvami, na zriadenie a prevádzkovanie distribučnej siete alebo inými bežnými výdavkami súvisiacimi s vývoznou činnosťou;
- e) pomoci, ktorá je podmienená uprednostňovaním používania domáceho tovaru pred dovážaným.

Ak podnik pôsobí v sektoroch uvedených v písm. a), b) alebo c) predchádzajúceho odseku a zároveň pôsobí v jednom alebo viacerých iných sektoroch alebo vyvíja ďalšie činnosti, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti tejto schémy, vzťahuje sa schéma na pomoc poskytovanú v súvislosti s týmito ďalšími sektormi alebo na tieto ďalšie činnosti za podmienky, že prijímateľ zabezpečí pomocou primeraných prostriedkov, ako je oddelenie činností alebo rozlíšenie nákladov, aby činnosti vykonávané v sektoroch vylúčených z rozsahu pôsobnosti tejto schémy neboli podporované z pomoci de minimis poskytovanej v súlade s touto schémou.

Regióny

V rámci tejto schémy je možné poskytnúť pomoc na oprávnené projekty v tzv. menej rozvinutom regióne, t.j. v regióne, ktorého HDP na obyvateľa je menej ako 75 % priemerného HDP v EÚ-27. V podmienkach SR ide o regióny:

- Trnavský kraj
- Trenčiansky kraj
- Nitriansky kraj
- Žilinský kraj
- Banskobystrický kraj
- Košický kraj
- Prešovský kraj

Pre stanovenie oprávnenosti je rozhodujúce miesto realizácie projektu, nie sídlo žiadateľa, t.j. oprávneným môže byť aj projekt predložený žiadateľom so sídlom v Bratislavskom kraji za podmienky, že projekt je realizovaný na území jedného alebo viacerých krajov, ktoré sú vo výzve na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok (ďalej len „výzva“) zadefinované ako oprávnené miesto realizácie projektu. V prípade, že projekt bude realizovaný na viacerých oprávnených miestach realizácie projektu, žiadateľ preukáže realizáciu oprávneného výdavku (napr. umiestnenie obstaraného majetku) v príslušnej podporovanej oblasti s cieľom určenia správnej intenzity pomoci podľa článku J) schémy. Spôsob preukázania bude stanovený vo výzve.

G) Oprávnené projekty

Pomoc je určená na projekty, ktoré sú zamerané na aspoň jednu z uvedených aktivít, v prípade pomoci poskytovanej:

1. novým a začínajúcim podnikom:
 - a. rozbeh podnikateľských aktivít
 - b. prvé uvedenie produktu/ služby na trhu
 - c. vytvorenie nového/ inovovaného produktu/ služby,
 - d. testovanie nového produktu,
 - e. testovanie nového trhu,
 - f. zavádzanie produktu na trh, vytváranie distribučných kanálov,
 - g. účasť na prezentačných podujatiach,
2. existujúcim podnikom
 - a. rozšírenie podnikateľských aktivít s cieľom oslovenia nových trhov, vytvorenie novej prevádzkarne¹²,
 - b. vytvorenie nového/ inovovaného produktu/ služby,
 - c. zavedenie inovatívnych postupov podporujúcich efektívne využívanie zdrojov a/ alebo prispievajúcich k obehovej ekonomike,
 - d. umiestnenie nového/ inovovaného produktu/ služby na trh,
 - e. kooperácia MSP v rámci lokálnych produkčných systémov s veľkými domácimi a nadnárodnými spoločnosťami,
 - f. naplnenie požadovaných technických/ kvalitatívnych štandardov pre spoluprácu s veľkým podnikom,
 - g. zvyšovanie štandardov výkonnosti a funkčnosti MSP vrátane zelenej ekonomiky,
 - h. účasť na prezentačných podujatiach,
 - i. vytváranie IKT aplikácií pre podporu elektronického obchodu,
 - j. vytváranie aplikácií pre vzdelávanie podnikateľov v oblasti elektronického obchodu,
 - k. tvorba ostatných IKT produktov.

¹² Pod novou prevádzkarňou sa rozumie budova (alebo jej časť), resp. stavebný objekt (alebo jeho časť) fyzicky a funkčne oddelená od budov, resp. stavebných objektov, v ktorých prijímateľ vykonával pôvodnú podnikateľskú činnosť pred začiatkom realizácie aktivít projektu. Nová prevádzkareň musí byť využívaná na účely samostatnej podnikateľskej činnosti, t.j. produkčnej činnosti prijímateľa, ktorá vyplýva zo zrealizovaného projektu. Produkčnú činnosť (ktorej sa projektom dosiahnutá inovácia produktu, procesu alebo metódy organizácie týka) realizovanú v novej prevádzkarni by prijímateľ bez realizácie oprávnených aktivít projektu nemohol vykonávať. Pôvodná podnikateľská činnosť (vykonávaná do času vyhlásenia výzvy) v pôvodnej prevádzkarni (pôvodných prevádzkarňach) založením novej prevádzkarne musí zostať zachovaná.

H) Oprávnené výdavky

Oprávnenými výdavkami sú výdavky vynaložené v súvislosti s realizáciou oprávneného projektu na:

- obstaranie dlhodobého hmotného majetku určeného na výrobu nových/inovatívnych výrobkov alebo poskytovanie inovatívnych služieb, pričom cena strojov, prístrojov a zariadení je definovaná podľa § 25 ods. 6 písm. a) zákona o účtovníctve;
- odpisy¹³ dlhodobého hmotného majetku po dobu a v rozsahu využívania predmetného majetku na účely projektu;
- výdavky na stavebné úpravy viažuce sa k zabudovaniu a inštalácii hmotného majetku obstaraného v rámci projektu, nevyhnutné pre jeho uvedenie do prevádzky (uvedené nezahŕňa rekonštrukciu existujúcich a výstavbu nových priestorov);
- vybavenie prevádzkových priestorov súvisiace s účelom projektu a hlavnými aktivitami projektu;
- obstaranie dlhodobého nehmotného majetku na účely využívania inovatívnych a vyspelých technológií, vrátane obstarania obslužného softvéru na technológie obstarané v rámci projektu. Oprávneným výdavkom na účely obstarania uvedeného dlhodobého nehmotného majetku je obstarávacia cena;
- výdavky na služby súvisiace s testovaním produktov, trhov a zmluvný výskum;
- výdavky súvisiace s uvedením produktu na trh;
- výdavky na nájom;
- personálne výdavky vrátane cestovných náhrad zamestnancov počas obdobia a v rozsahu, v akom sa podieľajú na realizácii projektu;
- ostatné výdavky potrebné na dosiahnutia cieľa projektu v súlade s podmienkami stanovenými v príslušnej výzve.

Majetok obstaraný v rámci projektu musí spĺňať tieto podmienky:

- musí byť nový;
- musí byť využívaný výlučne prijímateľom;
- musí byť zaradený do majetku prijímateľa;
- musí byť zakúpený od tretích strán za trhových podmienok na základe výsledkov verejného obstarávania vykonaného v zmysle zákona o verejnom obstarávaní bez toho, aby nadobúdateľ vykonával kontrolu nad predávajúcim v zmysle článku 3 Nariadenia Rady (ES) č. 139/2004 z 20. januára 2004 o kontrole koncentrácií medzi podnikmi (Nariadenie ES o fúziách)¹⁴ alebo naopak;
- investičný majetok musí zostať v podniku prijímajúcom pomoc minimálne po dobu trvania zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku (ďalej len „zmluva o poskytnutí NFP“).

¹³ Podrobné podmienky týkajúce sa uplatnenia odpisov budú stanovené vo výzve.

¹⁴ Ú. v. EÚ L 24, 29. 1. 2004, mimoriadne vydanie v slovenskom jazyku: Kapitola 08 Zväzok 003 s. 40 – 61.

Ak sú oprávnené výdavky vynakladané v priebehu viacerých rokov, diskontujú sa na ich súčasnú hodnotu v čase poskytnutia pomoci. Ako úroková sadzba na diskontné účely sa použije diskontná sadzba uplatniteľná v čase poskytnutia pomoci.

Časová a územná oprávnenosť výdavkov

Výdavky sú oprávnené, ak boli vynaložené najskôr v deň začatia realizácie hlavných aktivít projektu uvedený v Hlásení o začatí realizácie hlavných aktivít projektu (príloha č. 3 zmluvy o poskytnutí NFP). Prijímateľ nie je oprávnený začať s realizáciou hlavných aktivít pred podaním ŽoNFP.

Výdavky sú oprávnené, ak boli vynaložené na realizáciu projektu, ktorého výsledky sú umiestnené v menej rozvinutom regióne SR.

Za oprávnené výdavky **nemožno** považovať výdavky vynaložené:

- na úroky z dlžných súm,
- na kúpu nezastavaného a zastavaného pozemku vo výške presahujúcej 10% celkových oprávnených výdavkov na príslušný projekt. V prípade zanedbaných plôch a plôch, ktoré sa v minulosti používali na priemyselné účely a ktorých súčasťou sú budovy, sa toto obmedzenie zvyšuje na 15 %,
- na DPH (okrem prípadov, kedy nie je možné nárokovať jej odpočet podľa zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty),
- na odstavenie alebo výstavbu jadrových elektrární,
- na investície, ktorých cieľom je zníženie emisií skleníkových plynov z činností uvedených v prílohe 1 k smernici 2003/87/ES,
- na výrobu, spracovanie a uvádzanie tabaku a tabakových výrobkov na trh
- podnikom v ťažkostiach v zmysle Usmernenia o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu nefinančných podnikov v ťažkostiach (2014/C 249/01),
- na investície do infraštruktúry letísk pokiaľ nesúvisia s ochranou životného prostredia alebo nie sú sprevádzané investíciami nevyhnutnými na zmiernenie alebo zníženie negatívneho vplyvu tejto infraštruktúry na životné prostredie.

Na výdavky projektu realizovaného v rámci tejto schémy nie je možné žiadať príspevok z iných verejných zdrojov.

Bližšie podmienky oprávnenosti výdavkov budú uvedené v príslušnej výzve.

I) Forma pomoci

Pomoc podľa tejto schémy sa realizuje formou NFP. NFP sa poskytuje systémom refundácie alebo systémom predfinancovania alebo kombináciou týchto dvoch systémov v súlade s platným Systémom finančného riadenia. NFP je možné uhrádzať jednorázovo celou sumou po ukončení realizácie aktivít projektu alebo postupnou čiastkovou refundáciou/predfinancovaním, na základe žiadostí o platbu predkladaných prijímateľom.

J) Výška a intenzita pomoci

- 1) Výška pomoci predstavuje súčet jednotlivých hodnôt vyplateného NFP.
- 2) Celková výška pomoci de minimis jedinému podniku¹⁵ nesmie presiahnuť 200 000 EUR¹⁶ v priebehu obdobia troch fiškálnych rokov. Celková výška pomoci prijímateľovi vykonávajúcemu cestnú nákladnú dopravu v prenájme alebo za úhradu nesmie presiahnuť 100 000 EUR v priebehu obdobia troch fiškálnych rokov, pričom táto pomoc sa nesmie použiť na nákup vozidiel cestnej nákladnej dopravy. Ak podnik vykonáva cestnú nákladnú dopravu v prenájme alebo za úhradu a zároveň iné činnosti, na ktoré sa uplatňuje strop vo výške 200 000 EUR, strop vo výške 200 000 EUR sa na tento podnik uplatní za predpokladu, že prijímateľ zabezpečí pomocou primeraných prostriedkov, ako je oddelenie činností alebo rozlíšenie nákladov, aby podpora pre činnosti cestnej nákladnej dopravy nepresiahla 100 000 EUR a aby sa žiadna pomoc de minimis nepoužila na nákup vozidiel cestnej nákladnej dopravy. Trojročné obdobie v súvislosti s poskytovaním pomoci sa určuje na základe účtovného obdobia prijímateľa. Podľa zákona o účtovníctve je to kalendárny rok alebo hospodársky rok podľa rozhodnutia podnikateľa. Podľa článku 3 ods. 7 nariadenia de minimis, ak by sa poskytnutím novej pomoci de minimis presiahol príslušný strop stanovený v tomto odseku, na nijakú časť takejto novej pomoci sa nevzťahujú výhody spojené s nariadením de minimis.
- 3) Na účely stropov uvedených v predchádzajúcom bode sa pomoc vyjadruje ako hotovostný grant. Všetky číselné údaje sú uvedené v hrubom vyjadrení, čiže pred odrátaním dane alebo ďalších poplatkov. Pomoc poskytovaná podľa tejto schémy predstavuje transparentnú pomoc v súlade s článkom 4 ods. 1 nariadenia de minimis.
- 4) Pomoc splatná v niekoľkých splátkach je diskontovaná na jej hodnotu v čase poskytnutia. Ako úroková sadzba na diskontné účely sa použije diskontná sadzba platná v čase poskytnutia pomoci. Základom pre výpočet diskontnej sadzby je základná sadzba pre výpočet referenčnej a diskontnej sadzby, ktorej aktuálna hodnota je uverejnená na webovom sídle www.statnapomoc.sk.
- 5) Intenzita pomoci sa vypočíta podľa vzorca:

$$\frac{\text{výška pomoci}}{\text{celkové oprávnené výdavky}} \times 100 \quad [\%]$$

- 6) Maximálna intenzita pomoci poskytnutá jednému prijímateľovi podľa tejto schémy nesmie presiahnuť intenzitu:
 - 50 % pre existujúce podniky alebo
 - 60 % pre nové a začínajúce podniky

¹⁵ V zmysle nariadenia de minimis

¹⁶ Bez ohľadu na poskytovateľa, na formu pomoci alebo sledovaný cieľ, ako aj nezávisle od toho, či je pomoc financovaná úplne alebo čiastočne zo zdrojov Únie.

za predpokladu dodržania stropov podľa bodu 2. tohto článku.

Intenzity uvedené vyššie je možné zvýšiť o 15 percentuálnych bodov v prípade projektov realizovaných v niektorom z okresov zapísaných v zozname vedenom Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny v zmysle zákona č. 336/2015 Z. z. o podpore najmenej rozvinutých okresov a o zmene a doplnení niektorých zákonov za predpokladu dodržania stropov podľa bodu 2. tohto článku.

- 7) V prípade fúzií alebo akvizícií sa pri zisťovaní toho, či prípadná nová pomoc de minimis pre tento nový alebo nadobúdajúci podnik presahuje príslušný strop, zohľadní každá pomoc de minimis poskytnutá predtým ktorémukoľvek zo spájajúcich sa podnikov. Pomoc de minimis zákonne poskytnutá pred fúziou alebo akvizíciou zostáva zákonnou.
- 8) V prípade rozdelenia jedného podniku na dva či viac samostatných podnikov sa pomoc de minimis poskytnutá pred rozdelením priradí tomu podniku, ktorý z nej profitoval, čo je v zásade ten podnik, ktorý preberá činnosti, na ktoré sa pomoc de minimis využila. Ak takéto priradenie nie je možné, pomoc de minimis sa priradí úmerne na základe účtovnej hodnoty vlastného kapitálu nových podnikov v deň nadobudnutia účinnosti rozdelenia podniku.

K) Podmienky poskytnutia pomoci

Pomoc môže byť poskytnutá iba v prípade, že žiadateľ, na základe výzvy, predloží ŽoNFP vrátane povinných príloh a:

- preukáže, že ŽoNFP, resp. žiadateľ spĺňa podmienky podľa článkov E, F, G, H, J a L tejto schémy
- predloží vyhlásenie, že nie je podnikom v ťažkostiach¹⁰ ani voči nemu nie je nárokované vrátenie pomoci na základe predchádzajúceho rozhodnutia Európskej komisie, v ktorom bola táto pomoc označená za neoprávnenú a nezlučiteľnú s vnútorným trhom. Vykonávateľ overí skutočnosť, že žiadateľ nie je podnikom v ťažkostiach na základe údajov z účtovnej závierky žiadateľa dostupnej v registri účtovných závierok alebo priloženej k ŽoNFP (ak relevantné)¹⁰
- nie je dlžníkom na daniach, poisťného na zdravotnom poistení a sociálnom poistení,
- nie je voči nemu vedené konkurzné konanie, reštrukturalizačné konanie, nie je v konkurze alebo v reštrukturalizácii,
- nie je voči nemu vedený výkon rozhodnutia,
- je finančne spôsobilý na spolufinancovanie projektu,
- žiadateľ ani jeho štatutárny orgán, ani žiadny člen štatutárneho orgánu, ani prokurista/i, ani osoba splnomocnená zastupovať žiadateľa v konaní o ŽoNFP

neboli právoplatne odsúdení za trestný čin korupcie, za trestný čin poškodzovania finančných záujmov Európskej únie, za trestný čin legalizácie príjmu z trestnej činnosti, za trestný čin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny, alebo za trestný čin machinácie pri verejnom obstarávaní a verejnej dražbe,

- žiadateľovi, ktorým je právnická osoba, nebol právoplatným rozsudkom uložený trest zákazu prijímať dotácie alebo subvencie, trest zákazu prijímať pomoc a podporu poskytovanú z fondov EÚ alebo trest zákazu účasti vo verejnom obstarávaní podľa osobitného predpisu¹⁷,
- neporušil zákaz nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania za obdobie 5 rokov predchádzajúcich podaniu ŽoNFP,
- predloží vyhlásenie spolu s prehľadom a úplnými informáciami o akejkoľvek inej minimálnej pomoci, ktorú prijal (vrátane všetkých členov skupiny, ktorí s ním tvoria jediný podnik) počas predchádzajúcich dvoch fiškálnych rokov a počas prebiehajúceho fiškálneho roku, a to aj od iných poskytovateľov pomoci alebo v rámci iných schém pomoci;
- splní všetky ďalšie podmienky stanovené v tejto schéme;
- splní ďalšie podmienky poskytnutia NFP stanovené v príslušnej výzve.

Vykonávateľ je podľa § 13 ods. 3 zákona o štátnej pomoci pred poskytnutím pomoci povinný overiť v centrálnom registri, či poskytnutím pomoci podľa tejto schémy nedôjde k prekročeniu limitu minimálnej pomoci jedinému podniku

L) Kumulácia pomoci

Pomoc de minimis poskytnutá podľa tejto schémy sa môže kumulovať s pomocou de minimis poskytnutou v súlade s nariadením Komisie (EÚ) č. 360/2012¹⁸ až do výšky stropu stanoveného v uvedenom nariadení. Môže byť kumulovaná s pomocou de minimis poskytnutou v súlade s inými predpismi o pomoci de minimis až do výšky príslušného stropu stanoveného v článku J bod 2 tejto schémy.

Kumulácia pomoci je vždy viazaná na konkrétneho prijímateľa¹⁹.

Financovanie dvoch a viacerých projektov s rovnakým zameraním alebo rovnakými oprávnenými nákladmi jedným prijímateľom je v rámci tejto schémy zakázané. Mieru spoločných znakov predmetných projektov posúdi vykonávateľ.

¹⁷ Zákon č. 91/2016 Z. z. o trestnej zodpovednosti právnických osôb a o zmene a doplnení niektorých zákonov

¹⁸ Nariadenie Komisie (EÚ) č. 360/2012 z 25. apríla 2012 o uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na pomoc de minimis v prospech podnikov poskytujúcich služby všeobecného hospodárskeho záujmu (Ú. v. EÚ L 114, 26.4.2012, s. 8).

¹⁹ So zohľadnením definície jediného podniku v zmysle nariadenia de minimis

M) Mechanizmus poskytovania pomoci

- 1) Vykonávateľ zverejní výzvu, v ktorej uvedie najmä program a finančné zdroje, odvolanie sa na schému pomoci, povahu aktivít, geografický rozsah a trvanie projektu, indikatívnu sumu určenú pre výzvu, maximálnu a minimálnu výšku pomoci, predbežný časový harmonogram, podmienky predkladania ŽoNFP, spôsob predkladania ŽoNFP, termín a miesto predkladania ŽoNFP, mechanizmus a kritériá hodnotenia, mechanizmus poskytovania informácií.
- 2) Výzva bude zverejnená na webovom sídle vykonávateľa, Centrálného koordinačného orgánu a v ITMS2014+.
- 3) Vykonávateľ zabezpečí informovanosť žiadateľov/prijímateľov počas trvania výzvy v zmysle nástrojov informovania definovaných v Komunikačnej stratégii OP Val.
- 4) ŽoNFP je potrebné vypracovať podľa vzoru uvedeného v rámci výzvy a doložiť ju povinnými prílohami. Podpísaním ŽoNFP žiadateľ akceptuje podmienky schémy a výzvy a súčasne potvrdzuje správnosť údajov.
- 5) Žiadateľ predkladá žiadosť elektronicky prostredníctvom verejnej časti informačného systému ITMS2014+ a v písomnej (tlačenej) forme na adresu určenú vo výzve a to osobne na podateľňu, doporučenou poštou alebo kuriérnou zásielkou spôsobom stanoveným výzvou.
- 6) Doručená ŽoNFP je predmetom konania podľa zákona o príspevku z EŠIF detailnejšie popísanom v príručke pre žiadateľa, ktorá je prílohou príslušnej výzvy.
- 7) V prípade, že ŽoNFP splní všetky podmienky poskytnutia príspevku určené vo výzve a v tejto schéme a v prípade, že je vo výzve vyčlenená dostatočná alokácia na financovanie projektu, vydá vykonávateľ rozhodnutie o schválení ŽoNFP a zašle ho úspešnému žiadateľovi. S úspešným žiadateľom sa uzatvorí zmluva o poskytnutí NFP, v ktorej bude dohodnutý spôsob a podmienky jeho poskytovania.
- 8) Pri nesplnení niektorej z podmienok poskytnutia príspevku stanovených vo výzve, ako aj v predmetnej schéme alebo ak na schválenie ŽoNFP nie je vo výzve dostatok finančných prostriedkov, vydá vykonávateľ rozhodnutie o neschválení ŽoNFP s uvedením dôvodov neschválenia a zašle ho žiadateľovi. V prípade, že ŽoNFP nebola doručená riadne, včas a v určenej forme vykonávateľ rozhodne o zastavení konania o ŽoNFP a o tejto skutočnosti informuje žiadateľa.
- 9) Ak žiadateľ nesúhlasí s rozhodnutím vykonávateľa, môže využiť opravné prostriedky v zmysle zákona o príspevku z EŠIF
- 10) Vykonávateľ na webovom sídle www.opvai.sk v lehote stanovenej zákonom o príspevku z EŠIF zverejní pre každú výzvu zoznam schválených a zoznam

neschválených ŽoNFP v poradí určenom na základe konania v zmysle zákona o príspevku z EŠIF.

- 11) Zmluva o poskytnutí NFP, podľa ktorej sa poskytuje pomoc, musí obsahovať záväzok prijímateľa, že dodrží všetky podmienky, za ktorých sa mu poskytla pomoc a že vráti poskytnutú pomoc, ak takéto podmienky poruší.
- 12) Zmluva o poskytnutí NFP je predmetom zverejnenia v zmysle zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov.
- 13) Pre účely poskytnutia pomoci podľa tejto schémy sa deň/dátum nadobudnutia účinnosti zmluvy o poskytnutí NFP s prijímateľom považuje za deň/dátum poskytnutia pomoci.
- 14) ŽoNFP s prílohami, ako aj ďalšie vyžiadané informácie sa považujú za dôvernú.
- 15) Zamestnanci vykonávateľa sú povinní zachovávať mlčanlivosť o všetkých skutočnostiach, o ktorých sa dozvedia. Táto povinnosť trvá aj po skončení ich pracovného pomeru.
- 16) Podrobnejšie informácie o mechanizme poskytovania pomoci stanovuje príslušná výzva a jej prílohy
- 17) Na poskytnutie pomoci podľa tejto schémy nie je právny nárok.

N) Rozpočet

Indikatívny objem finančných prostriedkov určených na realizáciu schémy je 160 000 000,00 EUR. Vykonávateľ uvedie indikatívnu výšku alokácie na príslušnú výzvu v čase jej vyhlásenia.

O) Transparentnosť a monitorovanie

- 1) Vykonávateľ po nadobudnutí účinnosti schémy, resp. schémy v znení dodatku, zabezpečí zverejnenie a dostupnosť schémy v úplnom znení, t.j. v znení všetkých schválených dodatkov na webovom sídle www.opvai.sk v trvaní minimálne počas obdobia jej účinnosti.
- 2) Transparentnosť schémy a zabezpečenie zverejnenia všetkých schválených ŽoNFP a všetkých uzatvorených zmlúv o poskytnutí NFP realizuje vykonávateľ v súlade s pravidlami stanovenými pre poskytovanie príspevku z EŠIF.
- 3) Vykonávateľ v súlade s § 13 ods. 1, 2 a 5 zákona o štátnej pomoci zaznamenáva prostredníctvom elektronického formulára do piatich pracovných dní odo dňa poskytnutia pomoci v Centrálnom registri údaje o prijímateľovi pomoci a poskytnutej pomoci podľa tejto schémy.

- 4) Vykonávateľ kontroluje dodržiavanie všetkých podmienok stanovených v tejto schéme a dodržiavanie stropu maximálnej výšky pomoci podľa článku J schémy.
- 5) Vykonávateľ pri zaslaní rozhodnutia o schválení ŽoNFP písomne informuje žiadateľa, o predpokladnej výške pomoci vyjadrenej ako ekvivalent hrubého grantu a o tom, že ide o pomoc de minimis pričom v písomnom oznámení uvedie celý názov nariadenia de minimis, odkaz na nariadenie de minimis a údaje o jeho uverejnení v Úradnom vestníku EÚ.
- 6) Vykonávateľ uchováva doklady týkajúce sa každej poskytnutej pomoci počas 10 fiškálnych rokov od dátumu jej poskytnutia a záznamy týkajúce sa schémy počas 10 fiškálnych rokov od dátumu, kedy sa poskytla posledná individuálna pomoc v rámci schémy.

P) Kontrola a audit

- 1) NFP, a to aj každá jeho časť je finančným prostriedkom vyplateným zo štátneho rozpočtu SR. Na kontrolu a audit použitia týchto finančných prostriedkov, ukladanie a vymáhanie sankcií za porušenie finančnej disciplíny sa vzťahuje režim upravený v právnych aktoch EÚ a právnych predpisoch SR.
- 2) Oprávnené osoby na výkon finančnej kontroly a auditu sú najmä:
 - a. Poskytovateľ a ním poverené osoby,
 - b. Vykonávateľ a ním poverené osoby,
 - c. Útvary vnútorného auditu a ním poverené osoby,
 - d. Najvyšší kontrolný úrad SR, Úrad vládneho auditu, Certifikačný orgán a nimi poverené osoby,
 - e. Orgán auditu, jeho spolupracujúce orgány a nimi poverené osoby,
 - f. Splnomocnení zástupcovia Európskej Komisie a Európskeho dvora audítorov,
 - g. Osoby prizvané vyššie uvedenými orgánmi v súlade s príslušnými právnymi predpismi SR a právnymi aktmi EÚ.
- 3) Prijímateľ umožní výkon finančnej kontroly/auditov zo strany oprávnených osôb v zmysle príslušných právnych predpisov SR a právnych aktov EÚ, najmä zákona o príspevku z EŠIF, zákona o finančnej kontrole a audite a zmluvy o poskytnutí NFP.
- 4) Prijímateľ počas výkonu finančnej kontroly/auditov preukáže najmä oprávnenosť vynaložených výdavkov a dodržanie podmienok poskytnutia pomoci.
- 5) Prijímateľ vytvorí zamestnancom subjektov vykonávajúcim kontrolu primerané podmienky na riadne a včasné vykonanie finančnej kontroly/auditov a poskytnúť im potrebnú súčinnosť a všetky vyžiadané informácie a listiny týkajúce sa realizácie projektu.
- 6) Prijímateľ zabezpečí prítomnosť osôb zodpovedných za realizáciu aktivít projektu a zdržať sa konania, ktoré by mohlo ohroziť začatie a riadny priebeh výkonu finančnej kontroly/auditov.

- 7) Prijímateľ prijme bezodkladne opatrenia na nápravu zistených nedostatkov uvedených v správe z finančnej kontroly/auditú v lehote stanovenej osobami oprávnenými na výkon finančnej kontroly/auditú. Prijímateľ je povinný zaslať osobám oprávneným na výkon finančnej kontroly/auditú písomnú správu o splnení opatrení prijatých na nápravu zistených nedostatkov bezodkladne po ich splnení a taktiež o odstránení príčin ich vzniku.
- 8) Prijímateľ upraví v zmluve s dodávateľom projektu povinnosť dodávateľa projektu strpieť výkon finančnej kontroly/auditú súvisiaceho s dodávaným tovarom, prácami a službami kedykoľvek počas platnosti a účinnosti zmluvy o poskytnutí NFP oprávnenými osobami v zmysle bodu 2 tohto článku. Prijímateľ v zmluve s dodávateľom projektu tiež upraví podmienky pre dodávateľa na poskytnutie všetkej potrebnej súčinnosti dodávateľa voči oprávneným osobám podľa bodu 2 tohto článku.
- 9) Protimonopolný úrad SR ako koordinátor pomoci je podľa §14 ods. 2 zákona o štátnej pomoci oprávnený u poskytovateľa vykonať kontrolu poskytnutia tejto pomoci. Na tento účel je koordinátor pomoci oprávnený overiť si potrebné skutočnosti aj u prijímateľa minimálnej pomoci alebo u vykonávateľa schémy. Prijímateľ minimálnej pomoci alebo vykonávateľ je povinný umožniť koordinátorovi pomoci vykonať kontrolu.

Q) Platnosť a účinnosť schémy

- 1) Schéma nadobúda platnosť a účinnosť dňom jej zverejnenia v Obchodnom vestníku. Zverejnenie schémy v Obchodnom vestníku zabezpečí vykonávateľ. Následne vykonávateľ zabezpečí jej zverejnenie aj na webovom sídle www.opvai.sk.
- 2) Zmeny v schéme je možné vykonať formou písomných dodatkov ku schéme, pričom platnosť a účinnosť každého dodatku nastáva dňom zverejnenia schémy v znení dodatku v Obchodnom vestníku.
- 3) Zmeny v európskej a slovenskej legislatíve podľa čl. B alebo v akejkoľvek s ňou súvisiacej legislatíve musia byť premietnuté do schémy v priebehu 6 mesiacov od nadobudnutia ich účinnosti.
- 4) Platnosť schémy skončí 31. decembra 2020. Zmluva o poskytnutí NFP musí byť uzatvorená a musí nadobudnúť účinnosť do 31. decembra 2020.

R) Prílohy

Neoddeliteľnou súčasťou schémy sú nasledujúce prílohy:

- 1) Príloha I nariadenia Komisie EÚ č. 651/2014 zo 17. júna 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy²⁰
- 2) Metodika na výpočet diskontovanej výšky pomoci a diskontovanej výšky oprávnených výdavkov

²⁰ Ú. v. EÚ L 187, 26.6.2014